

Název aktivity: Beseda s novinářem

Čas: 90 min

Cílem besedy je seznámit žáky s náplní práce novináře, základními kroky vzniku zpráv: od porady až po výchozí mediální produkt, mít povědomí o fungování redakcí v televizním a tištěném médiu. Nad těmito tématy diskutujte při besedě s hl. postavou. Dále diskutujte, jakými konkrétními tématy se novinář a jeho médium, kde pracuje, zabývá. Dílčím cílem aktivity je motivovat žáky, aby se zajímali o novinářskou profesi.

Besedu je možné uspořádat na začátku i po skončení výukového programu.

Hosta na besedu zve a vybírá učitel, může se jednat jak o novináře z lokálních, tak z celostátních médií či z investigativních médií. V rámci úvodního ověření jsme k besedě pozvali investigativního novináře píšícího pro Deník referendum. Zde můžete například najít novináře a mediální odborníky, kteří diskutovali s žáky v rámci Týdnů mediálního vzdělávání: <https://www.jsns.cz/projekty/medialni-vzdelavani/tydny-medialniho-vzdelavani/novinari-a-medialni-odbornici>

Příprava na besedu

Dopředu si udělejte představu o dalších otázkách, které chcete se skupinou prozkoumat. Zjistěte si témata, o která se novinář zajímá. Je dobře si s hlavní postavou besedy představit svoji vizi o čem budete diskutovat. Zjistit, jestli je pro ni akceptovatelná. Zeptejte se na několik otázek, abyste měli představu, jestli o své zkušenosti dokáže opravdu poutavě mluvit. Můžete s hostem probrat také problematiku šíření dezinformací, hoaxů a falešných zpráv, etický kodex novináře, zákony, které musejí dodržovat.

Žáky je dobré na diskuzi předem připravit a naladit je na dané téma – příprava může proběhnout v rámci úvodní hodiny k tématu Média a informace nebo na konci výukového programu. Představte žákům hosta a médium, pro které pracuje. Není potřeba mít sepsané otázky a jejich přesné znění, je ale dobré se naladit na téma. Použít můžete například vytvoření obyčejné myšlenkové mapy na flipchart. Doprostřed napíšete „práce novináře, žurnalistika“ a žáky necháte vyslovit všechna hesla, která k nim lze přiřadit. V diskuzi pak můžete například vymýšlet otázku ke každému heslu.

Při rozhovoru...

Při rozhovoru se doptávejte doplňujícími otázkami, nezůstávejte pouze u těch připravených. Máte možnost zjistit motivy jednání přednášející/ho i informace, které vás začaly zajímat až při rozhovoru.

Po skončení rozhovoru poděkujte, jestli bude mít program nějaký výstup, nabídněte ho. Dobré je s dětmi i hostem ještě o samotě probrat dojmy z diskuze, pocity po jejím skončení, otázky, které je dodatečně napadají. Můžete jako prostředník tlumočit postřehy na obě strany – od dětí k hostovi a naopak.

Příklady otázek k diskuzi s novinářem:

- *Můžete se nám prosím představit, kde pracujete? Jaká je náplň Vaší práce? Proč jste se rozhodl stát se novinářem? Pracoval jste vždy v konkrétním médiu nebo i jinde?*
- *Představte prosím deník, médium, kde pracujete, co je hlavní náplní Vaší práce, jakým tématem se zabýváte? Jaká je Vaše cílová skupina čtenářů?*
- *Jak konkrétně vzniká zpráva v redakci? Od návrhu tématu po konkrétní mediální výstup?*

- *Jak si ověřujete informace k Vaším článkům? Jak je nejlépe získat? Setkal jste se s falešnou informací při Vaší práci?*
- *Jak postupovat, když už se stane, že noviny vypustí falešnou informaci?*
- *Jak čtenář může poznat manipulativní či dezinformační zprávu? Lze to poznat? Objevují se ve zpravodajstvích často dezinformace?*
- *Jak je to s financováním a s reklamou v médiích? Jak je financován Váš deník/médium?*
- *Jaká média vlastně sleduje novinář? Využíváte informace ČTK, můžete nám říct, co je ČTK a jak funguje?*
- *Můžete nám přiblížit, co je to etický kodex novináře?*

